

zind și să înfomeze fără pedanterie sau prețiozitate. Completarea care a urmat (o serie de „schite” ale unor roluri în care a excelat marele Millo, regia Victor Bumbești-Cornel Popa) a împlinit în mod fericit conferința, transformând un matineu literar într-un eveniment artistic pe care îl pot invidia chiar și unele spectacole de seară ale teatrului în cauză. Am remarcat mai ales dăruirea și căldura cu care s-a achitat Petre Dem. Dragoman de monologul atât de clasic și atât de uman al lui Barbu Lăutaru, precum și spumoasa explozie de temperament, nuanțe și farmec a Victoriei Mierlescu în rolul Kirei Nastasia. [Interesante compoziții au realizat și tinerii Gh. Oprina (Sandu Napoila), Cicerone Ionescu (Clevetici), Ion Ciprian (Papă-lapte)].

La Teatrul Armatei, după o foarte serioasă și informată comunicare în legătură cu viața și activitatea lui Costache Caragially (conferențiar : maestrul V. Maximilian), am asistat la două spumoase comedii, am zice, de epocă : la *O repetiție moldovenească* de Costache Caragially (în inteligenta regie a lui Val. Săndulescu) și *Franțuzitele* de Costache Facca (regia : Sanda Manu). Ambele spectacole au amuzat, au convins ; publicul a aplaudat cu entuziasm. Regizorii au reușit să scoată în evidență poezia bătrânească a epocii, nuanțind stingăciile cu acea duioasă ironie care transformă chiar și ridicolul în artă și emoție. A contribuit mult la succesul spectacolului și talentul interpreților. Remarcăm forța și înțelepciunea jocului lui Aurel Rogalski în rolul lui C. Caragially, al lui Ion Dămian (G. Greceano), al lui Niculescu Cadet (în rolul savuros al directorului francez, Mase) ; dintre „franțuzite” ne-a delectat mai ales buchetul feminin : Liliana Tomescu, M. Gheorghiu-Săniuță și Coca Enescu.

Am regretat foarte mult că nu am găsit printre cei care au aplaudat la aceste spectacole pe corifeii teatrului nostru satiric și de estradă. Ar fi avut ocazia să întuiască pe concret farmecul și autenticitatea satirică a vodevilului și a scenetei noastre clasice. Căci, cine știe, poate că și contactul cu trecutul lipsește acestor teatre care, în efortul lor evident de a amuza cu orice preț, recurg de multe ori la ghiveciuri moderne inferioare modestelor gusturi ale bunnicilor noștri.

I. D. S.

„Dreapta-sus”

Dacă, posesor al unui permis de intrare în sălile de spectacol, ți se abat pașii pe

la sala Comedia a Teatrului Național, ești invariabil întâmpinat de cuvintele din fruntea acestor rinduri. Adică, dacă ai nefericirea de a lucra în presa de specialitate, un cerber scund și încăruntit, cu înfățișarea de arhivar scos la pensie (și-l închipui foarte bine circulând într-o piesă de M. Sebastian), lasă să cadă două cuvinte, doar două cuvintele — și ești, ca să spunem așa, *plasat*. Desigur, știi și tu că permisul nu-ți asigură un loc în sălile de teatru, scrie în el asta, negru pe alb. Totuși, parcă te lasă nedumerit insistența cu care, la Comedia, ți se circumscrie o zonă precisă — si nu din cele mai indicate pentru urmărirea optimă a unui spectacol — *indiferent de afluența de public din sală*. Ne-a fost dat, nu de mult, să asistăm la o reprezentare cu o piesă mult jucată. Zi de săptămână, ici-colo, locuri libere la parter și în loji. Am așteptat să sune de începere și am intrat, la întâmplare, într-o lojă absolut goală. Sacrilegiu ! „V-am spus : dreapta-sus !” (adică balconul, și de preferință balconul II) — a răsunat indignată vocea aceluiași cerber.

Că nu ne-am intimidat și n-am dat urmare imperioasei invitații — asta e altă poveste. Dar, ne întrebăm : să fie aceasta modalitatea cea mai indicată de a aplica dispozițiile — bune, rele — existente în această privință ? Să trebuiască să ne jucăm de-a v-ați ascunselea cu plasatorii ? Credem că nu. În definitiv, permisele declanșatoare de atâtea perturbări nu sînt apanajul unei, hai să-i spunem, caste privilegiate de frecventatori ai sălilor de teatru, ci o unealtă de muncă a unei categorii active și — ne-am permite să precizăm — responsabile de spectatori. Deținătorii permiselor vin la teatru din pasiune pentru teatru, firește, dar și din obligație profesională. Cei ce lucrează în presa de specialitate trebuie să poată viziona în tihnă, și chiar de mai multe ori, un același spectacol. Trebuie să-l poată urmări în condiții optime — nu din considerente de confort personal, ci pentru a-și exercita cu maximă eficiență îndatoririle. Un decor văzut dintr-un unghi de 75°, o mișcare scenică urmărită perpendicular, ca o tablă de șah pe care se deplasează niște pioni lipsiți de chip — sînt premise puțin promițătoare pentru o judicioasă cîntărire a spectacolului. Nu cere nimeni direcțiunilor teatrelor să facă mai mult decît le stă în putere și le înțelegem foarte bine situația. Doar atât : să nu aplice prezentatorilor de permise un regim... preferențial.

T. S.